

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2018/576**2017 m. gruodžio 15 d.****dėl tabako gaminiams taikomų saugumo elementų techninių standartų***(pranešta dokumentu Nr. C(2017) 8435)***(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/40/ES dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo ir kuria panaikinama Direktyva 2001/37/EB ⁽¹⁾, ypač į jos 16 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) Direktyvoje 2014/40/ES nustatyta, kad visuose tabako gaminių vienetiniuose pakeliuose turi būti nuo klastojimo apsaugotas saugumo elementas, sudarytas iš matomų ir nematomų komponentų, kad būtų galima lengviau patikrinti tabako gaminių autentiškumą. Turėti būti nustatyti saugumo elementų sistemos techniniai standartai;
- (2) saugumo elementai ir tabako gaminių atsekamumą užtikrinanti sistema, numatyta Direktyvos 2014/40/ES 15 straipsnyje ir nustatyta Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2018/574 ⁽²⁾, turėtų leisti stebėti ir veiksmingiau užtikrinti tabako gaminių atitiktį Direktyvai 2014/40/ES;
- (3) svarbu nustatyti Sąjungoje bendras saugumo elementų standartų taisykles, nes skirtingi ir nepakankamai išsamūs nacionaliniai reikalavimai gali trukdyti gerinti tabako gaminių atitiktį Sąjungos teisės aktams, reglamentuojantiems tabako gaminius. Labiau valstybių narių tarpusavyje suderinta saugumo elementų sistema taip pat turėtų palengvinti teisėtų tabako gaminių vidaus rinkos veikimą;
- (4) saugumo elementų techniniuose standartuose turėtų būti tinkamai atsižvelgta į gausias šios srities inovacijas ir jie turėtų padėti valstybių narių kompetentingoms institucijoms veiksmingai patikrinti tabako gaminių autentiškumą. Kiekviena valstybė narė turėtų apibrėžti autentiškumo patvirtinimo komponentų derinį ar derinius, kurie turi būti naudojami kuriant saugumo elementus, skirtus jos teritorijoje gaminamiems arba į ją importuojamiems tabako gaminiams. Į naudojamą derinį ar derinius turėtų būti įtraukti matomi ir nematomi komponentai. Remiantis tarptautiniais standartais nematomi komponentai, kurių žmonės savo jausmais negali tiesiogiai pastebėti, gali būti papildomai apibrėžti įvardijant jų autentiškumui patikrinti reikalingo sudėtingumo įrangą. Siekiant kuo labiau padidinti elementų patvarumą tikslinga reikalauti, kad būtų naudojamas bent vienas nematomas komponentas, kuriam patikrinti reikalingi specialūs įrankiai arba profesionali laboratorinė įranga. Į saugumo elementą integravus įvairių tipų autentiškumo patvirtinimo komponentus turėtų būti užtikrinta reikiama pusiausvyra tarp lankstumo ir aukšto saugumo lygio. Tai taip pat turėtų padėti valstybėms narėms atsižvelgti į novatoriškus sprendimus, leidžiančius dar labiau padidinti saugumo elementų veiksmingumą;
- (5) siekiant užtikrinti, kad konkrečiam tabako gaminiui skirto galutinio saugumo elemento patikimumas būtų tinkamai apsaugotas, reikėtų naudoti skirtingų autentiškumo patvirtinimo komponentų derinį;
- (6) tarptautiniu mastu pripažįstamuose standartuose ⁽³⁾ pabrėžiama, kad yra svarbu užtikrinti saugumo elementų sistemos patikimumą. Šiuo tikslu būtina įdiegti papildomas apsaugos priemones, kurios kuo labiau apsaugotų saugumo elementus ir įvairius jų autentiškumo patvirtinimo komponentus nuo vidaus ir išorės grėsmių. Todėl turėtų būti reikalaujama, kad nepriklausoma trečioji šalis kaip sprendimo teikėja pateiktų bent vieną saugumo elemente esantį autentiškumo patvirtinimo komponentą, nes taip sumažėtų galimybė asmenims arba subjektams, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusiems su autentiškumo patvirtinimo komponentų, naudojamų konkrečiam saugumo elementui sukurti, gamintoju arba autoriumi, į juos kėsintis. Be to, siekiant užtikrinti, kad toliau būtų

⁽¹⁾ OL L 127, 2014 4 29, p. 1.

⁽²⁾ 2017 m. gruodžio 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2018/574 dėl tabako gaminių atsekamumo sistemos sukūrimo ir veikimo techninių standartų (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 7).

⁽³⁾ ISO 12931:2012, „Autentiškumo patvirtinimo sprendimų, skirtų kovai su materialinių vertybių klastojimu, veiksmingumo kriterijai“ (Performance criteria for authentication solutions used to combat counterfeiting of material goods).

laikomasi nepriklausomumo reikalavimo, kuris yra būtinas saugumo elementų patikimumui visoje Sąjungoje užtikrinti ir palaikyti, Komisija turėtų reguliariai peržiūrėti tvarką, taikomą stebint, kaip laikomasi šiame sprendime nustatytų nepriklausomumo kriterijų. Komisija turėtų paskelbti šios peržiūros išvadas ir įtraukti jas į Direktyvos 2014/40/ES taikymo ataskaitą, numatytą šios direktyvos 28 straipsnyje;

- (7) kelios valstybės narės reikalauja naudoti fiskalines banderoles arba nacionalinius identifikavimo ženklus. Šios valstybės narės turėtų turėti galimybę leisti naudoti jų banderoles arba ženklus kaip saugumo elementą, kuriam taikomi Direktyvos 2014/40/ES 16 straipsnio ir šio sprendimo reikalavimai. Siekiant sumažinti bereikalingą ekonominę našta, valstybėms narėms, kurių banderolės arba nacionaliniai identifikavimo ženklai neatitinka vieno ar daugiau Direktyvos 2014/40/ES 16 straipsnio ir šio sprendimo reikalavimų, turėtų būti leidžiama naudoti savo banderoles arba nacionalinius identifikavimo ženklus kaip saugumo elemento dalį. Tokiais atvejais valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tabako gaminių gamintojai ir importuotojai būtų informuoti apie papildomus autentiškumo patvirtinimo komponentus, kurių reikia visus teisės aktų reikalavimus atitinkančiam saugumo elementui sukurti;
- (8) siekiant užtikrinti saugumo elementų patikimumą ir apsaugoti juos nuo kėsšinimosi iš išorės, elementai turėtų būti pateikiami juos pritvirtinant, atspausdinant arba naudojamas abiejų būdų derinys taip, kad jų būtų negalima pakeisti, naudoti pakartotinai arba modifikuoti. Saugumo elementai taip pat turėtų leisti identifikuoti konkrečius tabako gaminių vienetinius pakelius ir patikrinti jų autentiškumą per visą tabako gaminių pateikimo rinkai laikotarpį;
- (9) siekiant sudaryti galimybę patikrinti tabako gaminių autentiškumą ir taip stiprinti kovą su neteisėta prekyba tabako gaminiiais Sąjungoje, valstybėms narėms ir Komisijai, jų prašymu, turėtų būti pateikti gaminių pavyzdžiai, kurie atliekant laboratorinius tyrimus gali būti naudojami kaip etaloniniai gaminiai. Be to, siekiant sudaryti galimybę, kad vienos valstybės narės kompetentingos institucijos galėtų patikrinti kitos valstybės narės nacionalinei rinkai skirtų tabako gaminių autentiškumą, kai tik įmanoma, valstybės narės turėtų padėti vienai kitai keisdamosi gautais etaloniniais gaminiiais arba dalydamosi turimomis žiniomis ir patirtimi;
- (10) šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka Direktyvos 2014/40/ES 25 straipsnyje nurodyto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiame sprendime nustatomi saugumo elementų techniniai standartai, taikomi Sąjungos rinkai pateiktiems tabako gaminių vienetiniams pakeliams.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Be nustatytųjų Direktyvos 2014/40/ES 2 straipsnyje, šiame sprendime kitų vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) autentiškumo patvirtinimo komponentas – saugumo elemento komponentas;
- b) nepaslėptas – kurį žmonės gali tiesiogiai pastebėti viena ar keliomis jausmėmis nesinaudodami pašaliniais įtaisais. Daroma prielaida, kad šią apibrėžtį atitinka standarte ISO 12931:2012 nurodyti autentiškumo patvirtinimo sprendimai, priklausantys kategorijai „nepaslėptas“;
- c) pusiau paslėptas – kurio žmonės negali tiesiogiai pastebėti savo jausmėmis, tačiau kurį gali pastebėti šiomis jausmėmis naudodamiesi pašaliniais įtaisais, pvz., UV žibintuvėliu arba specialiu rašikliu ar žymekliu, kuriais naudojantis nereikia techninių žinių ar specialaus pasirengimo. Daroma prielaida, kad šią apibrėžtį atitinka standarte ISO 12931:2012 nurodyti autentiškumo patvirtinimo sprendimai, priklausantys kategorijai „paslėptas“ ir skirti autentiškumui patikrinti naudojantis laisvai parduodamais įrankiais;
- d) paslėptas – kurio žmonės negali tiesiogiai pastebėti savo jausmėmis, bet kurį gali pastebėti tik naudodamiesi specialiais įrankiais arba profesionalia laboratorine įranga. Daroma prielaida, kad šią apibrėžtį atitinka standarte ISO 12931:2012 nurodyti autentiškumo patvirtinimo sprendimai, priklausantys kategorijai „paslėptas“, kuriems būtini specialūs įrankiai ir ekspertizė.

3 straipsnis

Saugumo elementas

1. Valstybės narės reikalauja, kad saugumo elementas būtų sudarytas iš ne mažiau kaip penkių tipų autentiškumo patvirtinimo komponentų, iš jų bent:
 - a) vienas turi būti nepaslėptas;
 - b) vienas turi būti pusiau paslėptas;
 - c) vienas turi būti paslėptas.
 2. Valstybės narės reikalauja, kad nepriklausoma trečioji šalis paslaugų teikėja pateiktų bent vieną iš 1 dalyje nurodytų autentiškumo patvirtinimo komponentų, atitinkančių 8 straipsnyje nustatytus reikalavimus.
 3. Kiekviena valstybė narė informuoja tabako gaminių gamintojus ir importuotojus apie autentiškumo patvirtinimo komponentų derinį ar derinius, kurie turi būti įtraukti į saugumo elementus, skirtus jos rinkai pateiktiems tabako gaminių vienetiniams pakeliams.
- Pirmoje dalyje nurodyti autentiškumo patvirtinimo komponentai gali apimti priede nustatytus nepaslėptus, pusiau paslėptus ir paslėptus autentiškumo patvirtinimo komponentų tipus.
4. 3 dalyje minima informacija perduodama ne vėliau kaip iki 2018 m. rugsėjo 20 d. Valstybės narės informuoja tabako gaminių gamintojus ir importuotojus apie bet kokius paskesnius autentiškumo patvirtinimo komponentų derinio ar derinių pakeitimus likus bent šešiems mėnesiams iki numatytos pakeitimų įsigaliojimo datos.

4 straipsnis

Banderolių kaip saugumo elementų naudojimas

1. Valstybės narės, leidžiančios fiskalines banderoles arba nacionalinius identifikavimo ženklus naudoti saugumo elementams sukurti, užtikrina, kad galutiniai saugumo elementai atitiktų šio sprendimo 3 straipsnio ir Direktyvos 2014/40/ES 16 straipsnio reikalavimus.
2. Kai fiskalinės banderolės arba nacionaliniai identifikavimo ženklai, skirti naudoti kaip saugumo elementai, neatitinka vieno arba daugiau 1 dalyje nurodytų reikalavimų, jie naudojami tik kaip saugumo elemento dalis. Tokiais atvejais valstybės narės užtikrina, kad tabako gaminių gamintojai ir importuotojai būtų informuoti apie papildomus autentiškumo patvirtinimo komponentus, kurių reikia reikalavimus atitinkančiam saugumo elementui sukurti.
3. 2 dalyje nurodyta informacija pateikiama tabako gaminių gamintojams ir importuotojams ne vėliau kaip iki 2018 m. rugsėjo 20 d. Bet kokia paskesnė informacija, susijusi su fiskalinių banderolių arba nacionalinių identifikavimo ženklų, skirtų naudoti kaip saugumo elementai, pakeitimais, tabako gaminių gamintojams ir importuotojams pateikiama likus bent šešiems mėnesiams iki numatytos pakeitimų įsigaliojimo datos, su sąlyga, kad ši informacija jiems būtina kuriant reikalavimus atitinkančius saugumo elementus.

5 straipsnis

Saugumo elementų pateikimas ant vienetinių pakelių

1. Valstybės narės reikalauja, kad saugumo elementai būtų pateikiami ant tabako gaminių vienetinių pakelių taikant bet kurį iš šių būdų:
 - a) pritvirtinimą;
 - b) atspausdinimą;
 - c) abu – pritvirtinimą ir atspausdinimą.

2. Ant tabako gaminių vienetinių pakelių saugumo elementai pateikiami taip, kad:
 - a) būtų galima identifikuoti konkrečius tabako gaminių vienetinius pakelius ir patikrinti jų autentiškumą per visą tabako gaminių pateikimo rinkai laikotarpį ir
 - b) nebūtų galima jų niekaip pakeisti, naudoti pakartotinai arba modifikuoti.

6 straipsnis

Saugumo elementų patikimumas

1. Valstybės narės gali bet kuriuo momentu nuspręsti įgyvendinti arba panaikinti saugumo elementų rotavimo schemas.
2. Jeigu valstybė narė turi priežasčių manyti, kad iškilo pavojus jų rinkoje šiuo metu naudojamų saugumo elementų autentiškumo patvirtinimo komponentų patikimumui, ji turi reikalauti, kad atitinkamas saugumo elementas būtų pakeistas arba modifikuotas. Jeigu valstybė narė nustato, kad konkretus saugumo elementas neveikia, per penkias darbo dienas ji apie tai praneša susijusiems gamintojams, importuotojams ir saugumo elemento tiekėjams.
3. Valstybės narės gali nustatyti formalias gaires arba reikalavimus dėl gamybos ir platinimo procedūrų saugumo, pvz., susijusias su saugios įrangos ir kitų komponentų naudojimu, auditu, gaminių kiekio stebėsenos priemonėmis ir saugiu pristatymu, siekdamos užkirsti kelią saugumo elementų ir į juos įtrauktų autentiškumo patvirtinimo komponentų neteisėtai gamybai, platinimui arba vagystei, atgrasyti nuo to, identifikuoti tokius atvejus ir sumažinti jų skaičių.

7 straipsnis

Tabako gaminių autentiškumo patikrinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad turėtų priemonių, reikalingų analizuoti visus autentiškumo patvirtinimo komponentų derinius, kuriuos jos leidžia naudoti saugumo elementams sukurti, remiantis šio sprendimo 3 ir 4 straipsniais, siekiant nustatyti, ar konkretus tabako gaminių vienetinis pakelis yra autentiškas. Analizė turėtų būti atliekama laikantis tarptautiniu mastu pripažįstamų veiksmingumo kriterijų ir vertinimo metodikos, kaip antai nustatytos standarte ISO 12931:2012.
2. Valstybės narės turi reikalauti, kad jų teritorijoje esantys tabako gaminių gamintojai ir importuotojai, gavę raštišką prašymą, pateiktą šiuo metu rinkai pateiktų tabako gaminių pavyzdžių. Pavyzdžiai pateikiami supakuoti į vienetinius pakelius ir juose turi būti naudojamas atitinkamas saugumo elementas. Valstybės narės, gavusios prašymą, pateikia Komisijai gautų tabako gaminių pavyzdžius.
3. Valstybės narės, gavusios prašymą, padeda viena kitai patikrinti kitos valstybės narės nacionalinei rinkai skirtų tabako gaminių autentiškumą, taip pat keičiasi remiantis 2 dalimi gautais pavyzdžiais.

8 straipsnis

Autentiškumo patvirtinimo komponentų tiekėjų nepriklausomumas

1. Taikant 3 straipsnio 2 dalį, autentiškumo patvirtinimo komponentų tiekėjas ir, kai taikoma, jo subrangovai laikomi nepriklausomais, jeigu tenkinami šie kriterijai:
 - a) teisinė forma, organizacija ir sprendimų priėmimas nepriklauso nuo tabako pramonės. Visų pirma įvertinama, ar įmonė arba įmonių grupė nėra tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojama tabako pramonės, įskaitant per akcijų mažumos paketą;

- b) finansinis nepriklausomumas nuo tabako pramonės, kuris bus pripažintas, jeigu, remiantis naujausiomis patvirtintomis ataskaitomis, prieš pradėdant veiklą įmonės ar įmonių grupės apyvarta yra mažesnė nei 10 % per pastaruosius dvejus kalendorinius metus tabako sektoriuje jų suteiktų prekių ir paslaugų metinės pasaulinės apyvartos be PVM ir kitų netiesioginių mokesčių. Kiekvienais paskesniais kalendoriniais metais tabako sektoriuje parduotų prekių ir suteiktų paslaugų metinė pasaulinė apyvarta be PVM ir kitų netiesioginių mokesčių neturi būti didesnė kaip 20 %;
- c) išvengiama už įmonės ar įmonių grupės valdymą atsakingų asmenų, įskaitant direktorių valdybos ar bet kokio kito valdymo organo narius, interesų konfliktų, susijusių su tabako pramone. Visų pirma jie:
 - i) per pastaruosius penkerius metus neturi būti priklausę tabako pramonės bendrovių struktūroms;
 - ii) veikia neturėdami piniginių ar nepiniginės naudos, susijusios su tabako pramone, įskaitant akcijų kontrolę, dalyvavimą privačiuose pensijų programose arba jų partnerių, sutuoktinių ar tiesioginių giminių pagalbą tiesiąją aukštutinę ar žemutinę giminystės linijas interesus.
- 2. Jeigu autentiškumo patvirtinimo komponentų tiekėjas pasitelkia subrangovų, jis lieka atsakingas už tai, kad minėti subrangovai atitiktų 1 dalyje nustatytus nepriklausomumo kriterijus.
- 3. Valstybės narės ir Komisija gali reikalauti, kad autentiškumo patvirtinimo komponentų tiekėjai, įskaitant, kai taikoma, jų subrangovus, joms pateiktų atitikčiai 1 dalyje nustatytiems kriterijams įvertinti būtinus dokumentus. Prie tokių dokumentų gali būti priskirtos metinės atitikties 1 dalyje nustatytiems nepriklausomumo kriterijams deklaracijos. Valstybės narės ir Komisija gali reikalauti, kad į metines deklaracijas būtų įtrauktas išsamus per paskutinius kalendorinius metus tabako pramonei suteiktų paslaugų sąrašas, taip pat atskiros visų nepriklausomo paslaugų teikėjo vadovybės narių finansinio nepriklausomumo nuo tabako pramonės deklaracijos.
- 4. Apie bet kokius su šio straipsnio 1 dalyje nustatytais kriterijais susijusius aplinkybių pasikeitimus, egzistuojančius dvejus kalendorinius metus iš eilės ir galinčius turėti įtakos autentiškumo patvirtinimo komponentų tiekėjo, įskaitant, kai taikoma, jo subrangovus, nepriklausomumui, nedelsiant pranešama atitinkamoms valstybėms narėms ir Komisijai.
- 5. Jeigu, remiantis informacija, gauta pagal 3 dalį arba 4 dalyje nurodytu pranešimu, atskleidžiama, kad autentiškumo patvirtinimo komponentų tiekėjas, įskaitant, kai taikoma, jo subrangovus, nebeatitinka 1 dalyje nustatytų reikalavimų, per pagrįstą laiką, tačiau ne vėliau kaip iki kalendorinių metų, einančių po kalendorinių metų, kuriais buvo gauta informacija ar pranešimas, pabaigos, valstybės narės imasi visų atitikčiai 1 dalyje nustatytiems kriterijams užtikrinti būtinų priemonių.
- 6. Autentiškumo patvirtinimo komponentų tiekėjai nedelsdami praneša atitinkamoms valstybėms narėms ir Komisijai apie bet kokius grasinimus ar kitus bandymus daryti nederamą poveikį, galinčius realiai ar potencialiai pakenkti jų nepriklausomumui.
- 7. Valdžios institucijos arba įmonės, kurių veiklą reglamentuoja viešojo teisė, ir jų subrangovai laikomi nepriklausomais nuo tabako pramonės.
- 8. Komisija reguliariai peržiūri atitikties 1 dalyje nustatytiems nepriklausomumo kriterijams stebėsenos procedūras siekdama įvertinti, ar jos atitinka šio sprendimo reikalavimus. Peržiūros išvados turi būti paskelbtos ir įtrauktos į Direktyvos 2014/40/ES taikymo ataskaitą, numatytą tos direktyvos 28 straipsnyje.

9 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

- 1. Iki 2019 m. gegužės 20 d. Sąjungoje pagamintos arba į Sąjungą importuotos cigaretės ir cigaretėms sukti skirtas tabakas, neturintys saugumo elemento, kaip nustatyta šiuo sprendimu, gali likti laisvoje apyvartoje iki 2020 m. gegužės 20 d.
- 2. Iki 2024 m. gegužės 20 d. Sąjungoje pagaminti arba į Sąjungą importuoti tabako gaminiai, išskyrus cigaretes ir cigaretėms sukti skirtą tabaką, neturintys saugumo elemento, kaip nustatyta šiame sprendime, gali likti laisvoje apyvartoje iki 2026 m. gegužės 20 d.

10 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2017 m. gruodžio 15 d.

Komisijos vardu
Vytenis ANDRIUKAITIS
Komisijos narys

PRIEDAS

AUTENTIŠKUMO PATVIRTINIMO KOMPONENTŲ TIPAI

Nepaslėpti	Pusiau paslėpti	Paslėpti
Giljoširuotė Dviejų ar daugiau persipynusių linijų raštas, atspausdintas naudojant įvairias nestandartines spalvas.	Lazeriniai vaizdai Vaizdas tampa matomas žmogaus akimi tik jį apšvietus tam tikro ilgio šviesos banga, pvz. lazeriniu rodikliu.	DNR žymikliai Atliekant ekspertizę naudojami žymikliai, kuriais pagal matematinius kombinatorikos principus nustatomos nukleotidų sekos.
Vaivorykštinis spausdinimas Dviejų ar daugiau spalvų derinys, kai spalvos vos pastebimai susilieja ir tokiu būdu susiformuoja tarpiniai (vaivorykštės spalvų) atspalviai.	Poliarizuotas vaizdas Vaizdas tampa matomas žmogaus akimi tik ant jo uždėjus specialų poliarizacijos filtrą.	Molekuliniai žymikliai Cheminiai žymikliai, leidžiantys nustatyti praskiedimo santykį ir maišymo santykį, dažnai įterpiami į žymimo objekto pagrindines medžiagas. Koduojami vienodai ir įterpiami pėdsakų lygmeniu.
Latentinis vaizdas Giliaspaude atspausdintas linijų raštas, kuriame, pakreipus objektą, ant kurio jis atspausdintas, pasimato kitas vaizdas. Gali būti naudojamas kartu su spalvų keičiančiais dažais.	UV šviesai nejautrus popierius Specialus popierius, neatspindintis ultravioletinės šviesos. Tinka spausdinti su ultravioletiniais (UV) dažais, kurie tampa matomi apšvietus specialiomis UV lempomis.	Apsauginiai plaušeliai (nematomi) Nematomi fluorescenciniai plaušeliai, atsitiktine tvarka išdėstyti ant tinkamo popieriaus. Jų neįmanoma nuskanuoti ar fotokopijuoti ir jie tampa matomi tik apšvietus specialiomis UV lempomis.
Spalvų keičiantys dažai Spalvų pokyčiai pasimato priklausomai nuo žiūrėjimo kampo.	Apsauginiai plaušeliai (pusiau nematomi) Matomi fluorescenciniai plaušeliai, integruoti arba iš dalies integruoti atsitiktine tvarka, kurios neįmanoma atkartoti. Gali būti įvairių spalvų ir formų. UV šviesoje jų spalva pasikeičia.	Magnetiniai elementai Magnetinių elementų tinklelis, sukuriantis signalą arba eilę signalų, kuriuos galima aptikti nuotoliniu būdu specialiais atpažinimo prietaisais.
Apčiuopiamo reljefo raštai Naudojant giliaspaukę atspausdintas iškilus apčiuopiamas reljefas, kurio autentiškumą galima nustatyti šoninėje šviesoje. Gali būti naudojami kartu su latentiniu vaizdu.	Mikrospauda Spauda, kuriai naudojamas labai smulkus tekstas. Jį reikia padidinti, kad būtų galima perskaityti plika akimi.	Antistoksiniai dažai Antistoksinų savybių turintys dažai, kuriuos galima tirti naudojant vaizdo spektrinį komparatorių (VSC tipo prietaisus).
Holograma Šviesos lauko visiškai trimačio fotografinio įrašo, daryto keičiant žiūrėjimo kampą, vaizdavimas.	Termochrominiai dažai Į šilumą reaguojantys dažai, kurie yra jautrūs temperatūros pokyčiams. Kintant temperatūrai dažų spalva pasikeičia arba išnyksta.	Reaktyvūs dažai (nematomi) Bespalviai arba skaidrūs dažai, kurie tampa matomi įvykus reakcijai su specialiu tirpikliu, laboratorijos sąlygomis naudojamu specialiais įrankiais.
	Reaktyvūs dažai (pusiau nematomi) Bespalviai arba skaidrūs dažai, kurie tampa matomi įvykus reakcijai su specialiu tirpikliu, naudojamu specialiu rašikliu arba žymekliu.	